

Suvine kuumus võib töötajatele liiga teha

Silja Soon

töötervishoiu peaspetsialist

Märt Nael

tööinspektor

Suvel põhjustab kõrge õhutemperatuur sageli raskusi nii töötajatele kui ka tööandjatele. Eriti raske on töötajatel, kes töötavad välitingimustes, ja neil, keda mõjutab lisaks tööruumi temperatuurile ka tootmisprotsessist lähtuv soojus.

Tööruumide sisekliima näitajaid (õhu temperatuur, niiskust ja liikumise kiirus) ei ole Eesti vabariigi õigusaktidega normeeritud. Kehtib Euroopa Standard, kuid seda tuleks käsitleda pigem hea tavana kui normdokumendina.

Töötervishoiu ja tööohutuse seadus sätestab, et töökoha sisekliima, sealhulgas õhutemperatuur, peab olema tööülesande täitmiseks sobiv. Vastavalt seadusele peab tööandja korraldama riskianalüüsi, mille käigus selgitab välja kõik töökeskkonnas toimivad ohutegurid. Riskianalüüsi käigus enamasti aga ei pöörata tähelepanu välitingimustest lähtuvatele asjaoludele, nagu meie kliimavööndile mittemomane kõrge välistemperatuur. Lähtuvalt riskianalüüsi tulemustest peab tööandja rakendama meetmed ohutegurite toime vähendamiseks.

Palju saab ära teha töökorralduslike meetmetega

Eelnevast lähtudes võiks tegevuskavasse lülitada mitut laadi meetmeid. Kaitseks akendest tuleva päikesekiirguse eest võib aknad katta kiirgust peegeldavate ruloodega.

Suur rõhk töötajate kaitsel kuuma eest on töökorralduslikul poolel – vastavalt tehtava töö iseloomule peab tööandja tagama piisavalt puhkepause, eriti juhtudel, kui on tegemist raske füüsilise tööga või töötamisega seistes. Selliste tööde puhul oleks soovitatav lahkuda otsesest töökohast (mitte istuda sealsamas). Puhkepauside ajal oleks soovitatav teha jahutavaid protseduure (võimalus kasutada jahutavat dušši).

Tööandja võiks kaaluda ka võimalust korraldada töö ümber nii, et päeva keskel

kuumuse kõrghetkel ei peaks töötajad viibima ekstreemsetes temperatuuritingimustes – tööpäeva võiks alustada varem, teha vahepeal paus ja jätkata päeva teisel poolel. Sellelaadne töökorraldus sõltub muidugi tööandja tegevusalast ja töö iseloomust. Samuti võib lühendada eriti kuumadel päevadel võimaluse korral tööpäeva pikkust, vastastikusel kokkuleppel muuta puhkuste aegu, korrigeerida tootmiskavasid jne.

Tööandja peab tagama piisava joogivee olemasolu töökohas, soovitatavalt rohke mineraalainete sisaldusega (higistamisega viiakse välja ka mineraalaineid ja soolasid).

Kõige kulukam on ventilatsioonisüsteemide ehitamine ning konditsioneeride



Suvekuumuses töötades on oluline teha piisavalt puhkepause, et vältida võimalikku tervisekahjustust.

Foto: Raivo Tasso/Maaleht/Scanpix

paigaldamine. Ventileerimisseadmed ei tohi aga oluliselt suurendada töökeskkonna mürataset. Kasutatav ventilatsioonisüsteem tuleb hoida töökorras ning see ei tohi põhjustada tõmbetuult. Süsteemil peab olema puhastamise ja reguleerimise võimalus.

Töö- ja kaitseriietus peab sobima tehtavale tööle. Kui on võimalik, lähtuvalt siiski töö iseloomust, peaks töörietus olema õhku läbilaskev, kerge. Siin ei tohi aga kindlasti unustada tööohutust.

Probleemide lahendamisel on oluline tööandja ja töötajate koostöö

Et saavutada ka kuumas võimalikult head töötingimused, peaksid töötajad ja tööandjad koostööd tegema. Kui töötajal on seoses töökoha temperatuuriga kaebusi või ettepanekuid olukorra lahendamiseks, peaks ta esmalt pöörduma tööandja poole.

Töötajal on õigus keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise, teatades sellest viivitamata tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule.

Kõrge välistemperatuur ja päikesest lähtuv kiirgus suurendavad inimesele mõjuvat soojuskoormust. Kui välistemperatuur tõuseb liiga kõrgele, siis võib häiruda organismi termoregulatsioon ja organism „kuumeneb üle“. Liigne higistamine põhjustab nn organismi kuivamise: koos higistamisega viiakse organismist välja ka elutegevuseks vajalikke soolasid ja mineraalaineid. Tulemuseks on mineraalainete tasakaalu häirumine. Kui vedeliku puudusele ei pöörata tähelepanu, tõuseb siseorganite temperatuur ja tulemuseks võib olla kuumarabandus, minestus ja isegi kuumahalvatus.